

Un domnitor cât doi

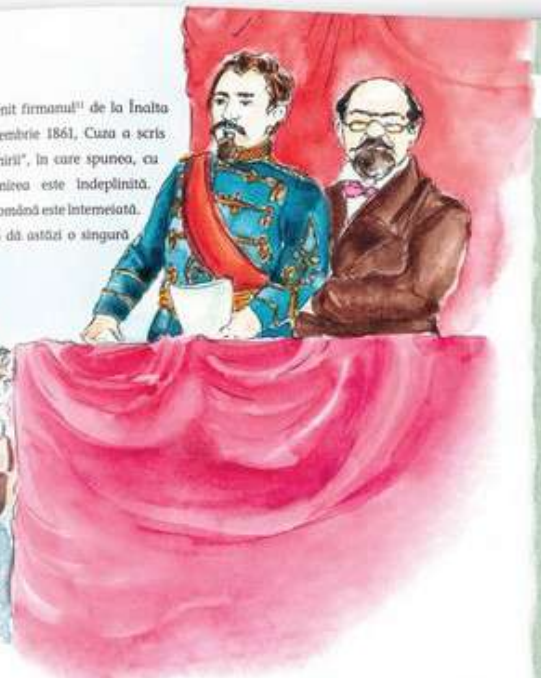
La începutul anului 1859, cele două Divane ad-hoc alcătuite în principate au întes în favoarea românilor o scăpare din Convenția de la Paris: niciieri nu se preciza că cele două adunări nu pot alege aceeași persoană! Astfel, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn al Moldovei pe 5 ianuarie și al Țării Românești pe 24 ianuarie. Așa a rămas în istorie data de 24 ianuarie 1859 drept Ziua Unirii.

De atunci, la fiecare aniversare a acestui moment, oamenii cântă și dansează „Hora Unirii”, un poem compus de Vasile Alecsandri cu trei ani înainte și pus pe muzica lui Alexandru Flechtenmacher.

Dubla alegere a lui Cuza a fost recunoscută de Franța, Anglia, Rusia și Prusia trei luni mai târziu, în timp ce Imperiul Otoman și Austria au acceptat-o abia în septembrie 1859. Există, însă, un singur nor care umbrea această bucurie: condiția pusă de Marile Puteri era ca unirea să înceteze după domnia lui Cuza. Așadar, cele două Principate Unite aveau să existe doar șapte ani – fiindcă, potrivit unei înțelegeri semnate de Rusia și Turcia în 1802, atât trebuiau să dureze domniile din Moldova și Țara Românească.

După ce a venit firmanul¹¹ de la Înalta Poartă¹², în decembrie 1861, Cuza a scris „Proclamația Unirii”, în care spunea, cu emoție, că „Unirea este îndeplinită. Naționalitatea română este interesată. Aleul vostru vă dă astăzi o singură Românie”.

¹¹ Decizia emisă de sultan prin care erau numiți sau îndepărtați guvernatorii și domnii supuși Imperiului Otoman
¹² Nume dat Imperiului Otoman

Ziua sacrificiului

Cuza a dorit foarte mult ca România să ajungă din urmă țările din vestul Europei, să aibă o industrie dezvoltată, transporturi moderne și un sistem de învățământ pe măsură. Din păcate, însă, unele dintre legile sale au supărat mulți oameni politici ai vremii. Cei mai mulți s-au văzut lipsiți de privilegiile de altădată odată cu votarea legii agrare, prin care își pierdeau pământurile și supuși.

De multe ori, fiindcă nu se bucura de sprijinul politicianilor, Cuza își impunea voința cu forța. Așa că, în scurt timp, niciunul dintre cele două mari partide din țară nu mai vedea cu ochi buni această domnie: conservatorii îi reproșau că a schimbat prea multe și prea repede, iar unii dintre liberali – că ar fi prea autoritar. Așa că, la scurt timp după plecarea lui Kogălniceanu, partidele politice din acea vreme s-au aliat împotriva lui Cuza și au format ceea ce a rămas în istorie drept „Monstruoasa coaliție”.

Alături de oamenii politici s-au aflat marii moșieri, oameni de afaceri și câțiva militari. Dintre ei, un om politic, un general și un colonel au format Locotenența domnească, menită să preia puterea după alungarea lui Cuza. În noaptea de 10 spre 11 februarie 1866, cei trei, însoțiți de soldați, au dat buzna în dormitorul Palatului Domnesc, l-au trezit pe Cuza și l-au obligat să semneze documentul prin care se declara de acord să abdice, adică să renunțe la tron, și să părăsească țara.

Elena Doamna a fost cuprinsă de tristețe la aflarea vestii că soțul ei a fost detronat, dar Cuza a liniștit-o, spunându-i resemnat: „S-a săvârșit ceea ce eu dorream de mult, însă s-ar fi putut petrece altfel lucrurile”. Deși armata îi rămăsese fidelă și aștepta doar un semn pentru a-l ajuta să revină în fruntea țării, Cuza a refuzat: „Niciodată nu voi face vărsare de sânge pentru a-mi recăpăta tronul”, a hotărât el.

Elena Doamna, „minunata principesă”

În 1839, Alexandru s-a întors acasă, unde a devenit președinte de judecătorie, apoi apoi Tânăr chipeș, cu o carieră înfloritoare, Caza i-a câștigat inima Elenei Rosetti, o tânără de viță nobilă, înrudită cu marile familii boierești ale vremii, Știrbuza și Cantacuzino. S-au căsătorit curând, deși mulți li găseau nepotrivii: lui Alexandru îi plăcea să fie mereu înconjurat de oameni, era vesel și deschis cu cei din jur, iar frumoasa lui soție era o tânără timidă, neobișnuită cu recepțiile și viața tumultuoasă.

Pe lângă diferențele dintre ei, căsnicia lor a fost mereu umbră de faptul că Elena nu i-a putut dăruia soțului ei un moștenitor. Însă i-a rămas credincioasă până la sfârșitul vieții și i-a susținut întotdeauna, chiar și în fața celor care nu-l priveau cu ochi buni. Mai mult decât atât, Elena i-a crescut pe cei doi fii pe care Cuza i-a avut în afara căsătoriei ca și cum ar fi fost copiii ei.

Elena Cuza a rămas în inimile oamenilor mai ales pentru ajutorul acordat orfanilor și celor săraci, pentru care, de multe ori, croia chiar ea haine. A înființat un odăpost pentru copiii orfani și s-a preocupat mereu de soarta bătrânilor, de educația femeilor și de îmbunătățirea condițiilor din spitale.

Pentru bunătatea ei, pentru mila față de cei sărmani și pentru delicatețea și blândețea cu care era înzestrată, Elenei i s-a zis „Minunata principesă”.

¹ drogător domnesc, șef al poliției dintr-un județ

